

Dreeverien ajokokeiden palkintotuomarikoulutus

2

Dreeverien ajokokeet

DRAJ / DKAJ

Kurssin ohjeenmukainen

kesto: n. 3 tuntia

Palkintotuomarien peruskoulutus

Suomen Dreeverijärjestö ry

2

3

Kurssin sisältö

- Säännöstö jakautuu kahteen osaan:

1) säännöt ja 2) ohjeet

- Kurssin sisältö:

- Osa 1: DRAJ/DKAJ säännöt
- Osa 2: Dreeverien ajokokeiden yleisohje
- DKAJ-ohje
- Kokokauden ajokokeen ohje
- Osa 3: Palkintotuomariohje ja arvostelukortin täyttäminen
- Ohje paikantimen käytöstä
- Rotukohtainen arvostelu
- Sallitut ajoeläimet
- Kokeen pisteiden laskeminen
- Mitä DRAJ-palkintotuomarikurssin jälkeen...
- Harjoitukset ja vapaa keskustelu

Osa 1: DRAJ/DKAJ-säännöt

Koirien ominaisuudet ja työskentely arvioidaan aina sääntöjen liitteenä olevien Kennelliiton hyväksymien ohjeiden (käydään läpi jäljempänä) mukaisesti.

Milloin kokeeseen osallistuu eriotuisia koiria, tuomarin pitää olla perehtynyt riittävästi koemuotoon osallistuvien koirien rodunomaiseen työskentelyyn.

Sääntöjen sisältö

- Kokeiden tarkoitus ja koelajit
- Osallistumisoikeus ja rajoitukset
- Kokeiden tuomarit
- Koeluokka ja käsitteet
- Arvosteluperusteet
- Palkintosijoihin oikeuttavat pisteet

Kokeiden tarkoitus ja koelajit

- Dreeverien ajokokeen tarkoituksena on selvittää osallistuvan koiran monipuoliset metsästysominaisuudet jalostusta varten, kehittää harrastajia ja heidän yhteistoimintaansa.
- Sallitut ajoeläimet ovat jänis ja kettu sekä viranomaisten sallimat ajoeläimet sääntöjen erillisohjeen mukaisesti.
  - Metsäkauris, valkohäntäpeura, kuusipeura, villisika ovat sallittuja ajoeläimiä myöhemmin käsiteltävän erillisen ohjeen mukaisesti.
- Tarkoitus ei ole vahingoittaa riistaeläintä eikä koiraa, eikä altistaa kumpaakaan kohtuuttomalle rasitukselle.
- Kokeet voivat olla luonteeltaan yleisiä, yhdistysten jäsenten välisiä, rotujärjestön alaisten rotujen kokeita tai kokeita, joihin osallistumisesta määrätään erillisillä kilpailusäännöillä tai ohjeilla.

6

Osallistumisoikeus ja rajoitukset

- Suomen Dreeverijärjestön ja Suomen Bassetkerhon alaiset rodut
- Osallistuvan koiran on täytettävä Kennelliiton rekisteröinti-, tunnistusmerkintä- ja rokotusvaatimukset.
- Koiran tulee olla palkittu hyväksytyssä näyttelyssä täytettyään 9 kuukautta.
- Koira saa osallistua ilman näyttelytulosta, kunnes on saavuttanut koemuodosta yhden 1. palkinnon.
- Koetoimikunnan tai ylituomarin tulee tarkistaa osallistumisoikeus.
- Kokeeseen ei saa osallistua:
  - Sairas tai vammautunut koira
  - Kantava narttu 30 vrk. ennen penikoimista ja 75 vrk penikoinnin jälkeen
  - Koira, joka ei täytä antidopingsäännön vaatimuksia
  - Kiimainen narttu pois lukien kokokauden kokeet
  - Ihmisille tai toisille koirille vihainen koira.

6

7

Kokeiden tuomarit

- Ylituomarin tulee olla Kennelliiton (SKL) ja SDJ:n tai SBK:n jäsen.
- Ryhmätuomarilla tulee olla DRAJ/DKAJ palkintotuomarikortti ja hänen on oltava SKL:n, SDJ:n tai SBK:n jäsen ja vähintään 18-vuotias.
- Palkintotuomarina voi toimia DRAJ/DKAJ tuomareiden lisäksi, DRAJ/DKAJ kurssin käynyt harjoittelija tai AJOK/BEAJ palkintotuomari ja hänen on oltava joko SKL:n tai jonkun sen jäsenyhdistyksen jäsen, vähintään 15-vuotias.
- Jääviyden osalta noudatetaan Kennelliiton jääviyssäntöä (Huom! Uusi jääviyssäntö tulee voimaan vuoden 2026 alusta.)

7

Koeluokka ja käsitteet

- Dreeverien ajokoe on yksiluokkainen.
- Suoritukseen liittyvät käsitteet:
  - 1) Koiranohjaaja luopuu kesken kokeen: Luopui
  - 2) Tuomari keskeyttää koesuorituksen: Keskeytettiin
  - 3) Koira suljetaan kokeesta: Suljettu
- Luopuminen, keskeyttäminen ja sulkeminen määritellään tarkemmin näihin sääntöihin liittyvissä ohjeissa.

Arvosteluperusteet

- Säännöissä määritellään vain suhde ominaisuuspisteet 35 p. ja ajopisteet 65 p.
- Ajopisteet lasketaan ohjeen mukaisesti.
- Lopputulokseen vaikuttavat seuraavat ominaisuuspisteet (arvosteluohje jäljempänä):
  - 1. Haku ennen yöjäljen löytämistä 0–5
  - 2. Ylösottotyöskentely ja äänenanto yöjäljellä 0–5
  - 3. Ajovarmuus ja hukkatyöskentely 0–5
  - 4. Haukku, kuuluvuus 0–5
  - 5. Haukun vaihtelevuus ja kertovuus 0–5
  - 6. Yhteistyö ja tottelevaisuus 0–5
  - 7. Kokonaisvaikutelma 0–5

10

Palkintosijaan vaikuttavat pisteet

- Dreeverit
  - 1. palkinto vähintään 75 p.
  - 2. palkinto vähintään 60 p.
  - 3. palkinto vähintään 45 p.
- Bassetkerhon alaiset rodut
  - 1. palkinto vähintään 60 p.
  - 2. palkinto vähintään 50 p.
  - 3. palkinto vähintään 40 p.
- Alppienajokoirat
  - 1. palkinto vähintään 40 p.
  - 2. palkinto vähintään 30 p.
  - 3. palkinto vähintään 20 p.

10

Osa 2: Dreeverien ajokokeiden yleisohje

- Kokeiden järjestämisluvan anoo järjestävä yhdistys, jonka pitää olla Kennelliiton jäsen.
- Käytännön järjestelyistä vastaa järjestävä yhdistys.
- Koe tulee järjestää myönnettynä ajankohtana, voidaan siirtää / peruuttaa vain poikkeustapauksissa (määritelty yleisissä kokeita koskeissa ohjeissa).
- Koeanomuksessa mainittava järjestäjä, kokeen laji ja luonne, osanottorajoitukset, koeaika- ja paikka, osanottomaksu, kenelle, miten ja mihin mennessä ilmoitaudutaan, miten osanottomaksu maksetaan, ylituomari sekä hänen varamiehensä sekä vastaava koetoimitsija.
- Kutakin koiraa varten on varattava yksi koemaasto, lisäksi tarpeellinen määrä varamaastoja.
- Maastojen tulee olla riittävän laajat ja tarpeeksi kaukana toisistaan.
- Koe suoritetaan arvotussa koemaastossa, jonka ylituomari on hyväksynyt.
- Varamaastoon siirrytään, mikäli arvotussa maastossa olosuhteet muuttuvat niin, ettei siellä voida koetella koiraa.

Kokeen kulku

- Koe alkaa ylituomarin puhuttelulla.
- Koirat arvotaan maastoihin.
- Koirien **koettelu-aika**
  - alkaa, kun koira on ryhmätuomarin hyväksynnän jälkeen laskettu irti aikaisintaan ylituomarin määräämänä irti laskun ajankohtana ja ilman sen jälkeistä tarpeetonta viivyttelyä.
  - Koiran yhteenlaskettu hakuaika koepäivänä on enintään 240 minuuttia.
  - Koepäivänä on kaksi erillistä ajoerää, joiden pituus on 120 minuuttia ja 60 minuuttia ohjaajan valitsemissa järjestyksessä, paitsi DKAJ-kokeessa vain yksi ajoerä 120 min.
  - Toinen ajoerä otetaan, mikäli hakuaikaa on jäljellä. Koiran koettelu päättyy, kun kokonaishakuaika 240 minuuttia tai ajoerien yhteenlaskettu ajattamisaika (DRAJ 180 min / DKAJ 120 min) on käytetty.

Toiminta maastossa

- Kulkusuunnan maastossa päättää ryhmänjohtaja kuultuaan maaston tuntevaa opasta.
- Koiranohjaajan kohtuulliset toivomukset otetaan huomioon.
- Koiran häiritseminen ja auttaminen haun, ajon ja hukkatyöskentelyn aikana on kielletty.

Haku ja ajo

- Haku
  - Koiran yhteenlaskettu hakuaika koepäivänä on enintään 240 minuuttia.
  - Haun arvostelussa huomioidaan ainoastaan jäniksen, ketun tai muiden lain sallimien ajoeläinten haku.
- Ajo
  - Koiralla on yksi 120 min ja yksi 60 min ajoerä.
  - Ohjaajan on valittava erän pituus ennen kuin 60 min on kulunut.
  - DKAJ-tulosta ajatettaessa koiralla on yksi 120 minuutin ajoerä.
  - Kun ensimmäinen ajoerä on päättynyt, koira pitää kytkeä välittömästi ja siirtää koemaastossa toiseen paikkaan viivyttelämättä hakemaan eri ajoeläintä.
  - Hukka on viisi (5) minuuttia tai sitä pidempi tauko ajossa.
  - Kun hukan alkamisesta on kulunut vähintään 40 minuuttia, voidaan koiranohjaajan esityksestä siirtyä koemaastossa niin, että koiralla on mahdollisuus löytää uusi ajettava.

Tapahtumat kokeen aikana 1

- **Ajon eteneminen kuulumattomiin**

- Kun olosuhteista tai muista seikoista johtuen ajo etenee kuulumattomiin, voidaan ajoa seurata tarvittaessa koiran paikannuslaitteesta. Asiaa koskevaan erilliseen ohjeeseen tutustutaan jäljempänä.

- **Luopuminen**

- Koiranohjaaja voi luopua kokeesta missä vaiheessa tahansa koetteluajan päättymiseen saakka. Luopumisen syy on aina ilmoitettava ja kirjattava koepöytäkirjaan, mutta syy saa olla mikä tahansa. Koesuoritus arvostellaan ja kirjataan luopumisilmoitukseen saakka, mutta lopputulosta ei lasketa. Luopuminen voi tapahtua vain koetteluajan päättymiseen saakka eli joko haun enimmäisajan (240 min) tai ajattamisajan (120 + 60 min) täytyttyä. Koetteluajan päättymisen jälkeen kokeesta ei enää voi luopua.

Tapahtumat kokeen aikana 2

- **Keskeyttäminen** voi tapahtua seuraavissa tilanteissa:
  - Olosuhteet muuttuvat sellaisiksi, että jatkaminen olisi eläinsuojelumääräysten vastaista tai koira vahingoittuu kokeen aikana niin, että jatkaminen olisi eläinsuojelumääräysten vastaista.
  - Toista erää ei voida aloittaa koirasta tai ohjaajasta riippumattomista syistä kahden tunnin kuluessa ensimmäisen erän päättymisestä.
  - Pimeän tulo estää kokeen jatkamisen.
- Päätöksen kokeen keskeyttämisestä tekee ylituomari, maastossa ryhmänjohtaja, ellei ylituomari ole heti tavoitettavissa.
- Kokeen keskeytyessä kaikki saavutetut ja kirjatut tulokset ja arvostelut jäävät voimaan.

Tapahtumat kokeen aikana 3

- **Sulkeminen** voi tapahtua seuraavissa tilanteissa:
  - Koira kieltäytyy työskentelemästä.
  - Koira on niin löysä tai antaa ääntä niin vähän, etteivät tuomarit voi seurata ajon kulkua.
  - Koira estää tottelemattomuudellaan kokeen jatkamisen ja toista erää ei voida aloittaa kahden (2) tunnin kuluessa ensimmäisen erän päättymisestä.
  - Koira saa jostain ominaisuusarvostelun kohdasta nolla (o) pistettä.
  - Koira alkaa koetteluajan aikana ajaa hirveä, poroa tai metsäpeuraa ja ajaa sitä todetun yhtäjaksoisesti 30 minuutin ajan ajon alkamisesta tai ajo päättyy edellä mainitun eläimen raateluun. Mikäli koiraa ei saada kytketyksi, seurataan ajoa koetteluajan päätyttyäkin, jotta nähdään johtaako se sulkemiseen vai ei.
  - Koiranohjaaja rikkoo tahallisesti sääntöjä tai kytkee koiran ilman palkintotuomarin lupaa tai ei kehotuksesta huolimatta noudata palkintotuomarin ohjeita tai **koiranohjaajasta johtuvista syistä** toista erää ei voida aloittaa kahden (2) tunnin kuluessa ensimmäisen erän päättymisestä.
  - Ylituomarin ryhmään hyväksymät, siihen kuulumattomat henkilöt häiritsevät tahallaan kokeen kulkua tai palkintotuomarien työskentelyä eivätkä noudata palkintotuomarin antamia ohjeita.

Tapahtumat kokeen aikana 4

- **Kohtuuton häiriö**

- Haun tai ajon aikana voi sattua koirasta riippumaton kohtuuton häiriö, joka keskeyttää koiran koettelemisen.
- Jos on aihetta epäillä kohtuuttoman häiriön keskeyttäneen haun tai ajon, palkintotuomarien on viipymättä pyrittävä selvittämään keskeytyksen syy ja toimittava palkintotuomariohjeiden mukaisesti.
- Päätöksen kohtuuttoman häiriön hyväksymisestä tekee palkintotuomari.

- **Erytystapahtumat**

- Suurpetojen ja petolintujen vaikutukset koiran käyttäytymiseen kokeen aikana tulee pyrkiä aina selvittämään.
- Eläimen tai -linnun laji merkitään koirakohtaiseen pöytäkirjaan.

Tulokset

- **Tuloksen laskeminen**
  - Loppuun viedyssä ja keskeytetyssä kokeessa tulos lasketaan.
  - Jos koira suljetaan tai koiranohjaaja luopuu kesken kokeen, tulosta ei lasketa.
- **Tulosten tarkistus**
  - Kokeen sihteeri tarkistaa kaikki laskelmat. Ylituomari vahvistaa tulokset.
- **Tulosten lähettäminen**
  - Tulokset lähetetään sähköisesti Dreeverijärjestön nimeämälle ajokoetulosten vastaanottajalle (tällä hetkellä Eeva Hyytiäinen) mahdollisimman pian kokeen päättymisen jälkeen. Mikäli sähköisen järjestelmän käyttö ei onnistu koepaikalla, tulee tulokset tallentaa paperille ja siirtää sähköiseen järjestelmään myöhemmin.

Dreeverien ketunajokokeen ohje 1

- Dreeverien ketunajokokeen (DKAJ) tulokset ajetaan normaaleissa dreeverien ajokokeissa.
- Arvostelu tapahtuu ajokokeiden sääntöjen mukaisesti, mutta ajopisteet lasketaan DKAJ kokeen mukaan.
- Pöytäkirjaan merkitään koetulokoodiksi DKAJ.
- Samassa kokeessa koira voi saada vain yhden valionarvoon vaikuttavan tuloksen.
- On huomattava, että ketunajokin voidaan omistajan niin halutessa kirjata DRAJ-tulokseksi, jolloin ajopisteet lasketaan DRAJ-taulukon mukaisesti.

Dreeverien ketunajokokeen ohje 2

• Eri vaihtoehdot

- *Vaihtoehto 1:* Ensimmäisen erän ajoeläin kettu. Koiranomistaja voi ilmoittaa valitsevansa DKAJ-tuloksen. Ajopisteet lasketaan DKAJ-taulukon mukaan ja koe lopetetaan, sillä koira ei voi enää saada toista tulosta. Jos omistaja ilmoittaa valitsevansa DRAJ-tuloksen, koetta jatketaan normaalisti ja molemmat erät huomioidaan arvostelussa.
- *Vaihtoehto 2:* Ensimmäisen erän ajoeläin jänis, 60 min. ja toisen erän ajoeläin kettu, 120 min. Ohjaajalla on mahdollisuus valita DKAJ-tulos, jolloin jänisajo jätetään kokonaisuudessaan huomioimatta arvostelussa. Koirakohtaisessa pöytäkirjassa ensimmäinen ajo merkitään tapahtuneeksi kuten normaalisti, mutta ajominuutteja ja ominaisuuspisteitä ei huomioida. Lisäksi lisätietoihin kirjoitetaan: Ensimmäisessä erässä ajoeläin jänis. Toisen ajon eli kettuajon ajopisteet lasketaan DKAJ-taulukon mukaan. Omistaja voi halutessaan valita DRAJ-tuloksen, jolloin molemmat erät huomioidaan normaalisti.
- *Vaihtoehto 3:* Ensimmäisen erän ajoeläin on jänis, 120 min. ja toisen erän ajoeläin on kettu 60 min. Ohjaajalla on mahdollisuus valita DKAJ-tulos kuten edellisessä vaihtoehdossa, mutta erän pituus on 60 min. Jos koiran omistaja kuitenkin näin haluaa, täytetään koirakohtainen pöytäkirja kuten edellisessä vaihtoehdossa. Omistaja voi halutessaan ottaa myös DRAJ-tuloksen, jolloin molemmat erät huomioidaan normaalisti.
- Ajoeläin on varmuudella todettava ketuksi ja valinta on tehtävä välittömästi erän päätyttyä.

Dreeverien ketunajokokeen ohje 3

- Koirakohtaiseen pöytäkirjaan merkitään aina, kummasta tuloksesta on kysymys. Merkintänä on siis DRAJ tai DKAJ.
- Koska myös DKAJ-tulokset ajetaan dreeverien ajokokeiksi myönnettyissä kokeissa, DRAJ-tulos on lähtökohtana, kun koira osallistuu kokeeseen.
- DKAJ-tulos voidaan saavuttaa vasta kun ajoeläin on varmuudella todettu ketuksi.
- Jos koiran ohjaaja ei ilmoita ottavansa ketun ajosta kettutulosta (DKAJ), lopputulos on automaattisesti DRAJ (ajoeläimenä kettu).

Kokokauden DRAJ-ajokokeen ohje

- Koe kestää koko koekauden: 20.8.–28.2. (29.2.)
- Kokeen järjestäjänä toimii kennelpiiri. Kennelpiiri voi siirtää kokeen käytännön järjestelyt esimerkiksi piirinsä alueella toimivalle yhdistykselle.
- Kennelpiiri nimeää koekaudelle kokeen vastaanottavat ylituomarit.
- Kokeeseen ilmoittaudutaan kennelpiirin nimeämälle ylituomarille järjestäjän määräämällä tavalla, kuitenkin viimeistään koepäivää edeltävänä päivänä.
- Ilmoittautuminen tehdään sen kennelpiirin nimeämälle ylituomarille, jonka alueella arvostelu aloitetaan.
- Ylituomari tarkastaa koiran osallistumisoikeuden ja tuomariryhmän arvostelukelpoisuuden sekä määrää irti laskun ajankohdan ja ohjeistaa palkintotuomariryhmän (puhuttelu).
- Koemaaston tulee sijaita sellaisella etäisyydellä ylituomarista, että hänellä on mahdollisuus valvoa koetta.
- Koepäivän päätyttyä ryhmätuomari antaa puhelimitse tai muulla sovitulla tavalla ylituomarille selvityksen kokeen kulusta.
- Kokeen purkutilaisuus pyritään pitämään välittömästi paikan päällä tai sovitulla tavalla, kuitenkin viimeistään viikon kuluessa suorituksesta. Ylituomari tarkastaa koiran rokotukset ja tunnistusmerkinnän. Tulos on voimassa, kun ylituomari on vahvistanut sen.
- Jokainen koesuoritus on erillinen koe, josta täytetään koirakohtainen pöytäkirja ja koepöytäkirja.
- Kokeen järjestäjän tulee huolehtia siitä, että koetulokset julkaistaan.
- Kokokauden ajokokeen järjestämisohje on täsmennys dreeverien ajokokeen sääntöjen kohtaan "9.2 Koekauden kestävät ajokokeet."

Osa 3: Palkintotuomariohje ja arvostelukortin täyttäminen

- Koeryhmän muodostavat palkintotuomarit ja koiranohjaaja.
- Ryhmän jäseniä voivat olla myös nimetyt 1–2 palkintotuomariharjoittelijaa ja opas.
- Palkintotuomarilla on aina tuomarin tehtävään lähtiessään oltava mukana koesäännöt ja todisteet, joista ilmenee hänen muodollinen pätevyytensä tehtävään.
- Palkintotuomarin tulisi osallistua ylituomarin puhutteluun ellei ylituomari vapauta häntä tästä.
- Dreeverien ajokokeiden **sääntöjä** on noudatettava kirjaimellisesti. Palkintotuomariohjeita soveltaessaan palkintotuomarilla on mahdollisuus käyttää harkintaa, kunhan hän pystyy perustelemaan ratkaisunsa eikä se ole ristiriidassa sääntöjen ja palkintotuomariohjeiden kanssa.

Palkintotuomarien toiminta

- Ylituomarin nimeämä **ryhmänjohtaja** johtaa koeryhmää ja vastaa siitä, että ryhmä toimii ajokesäntöjen, annettujen ohjeiden ja hyvän kenneltävän mukaisesti.
- Ryhmänjohtajan aina oltava mukana ylituomarin puhuttelussa, ellei ylituomari ole erityisestä syystä antanut hänelle tästä erivapautta.
- Ryhmänjohtaja päättää ryhmän yleisestä kulkusuunnasta ja liikkumisnopeudesta, koiran irti laskun ajankohdasta ja paikasta sekä kytkemisestä ottaen huomioon koiranohjaajan kohtuulliset toivomukset.
- Kun koe-erä on päättynyt ja arvostelukortit ovat valmiiksi täytetyt, tulee ryhmänjohtajan näyttää ne koiranohjaajalle. Ryhmänjohtaja luovuttaa arvostelukortit ylituomarille ja antaa suullisen selostuksen kokeen eri tilanteista ja arvosteluperusteista. Palkintotuomareiden, tuomarikokelaiden ja koiranohjaajan tulisi tällöin olla paikalla.
- Palkintotuomareiden tulee tarkistaa osaltaan, että koirakohtaiseen pöytäkirjaan tehdyt merkinnät ovat oikein suoritettut ja varmentaa ne allekirjoituksellaan.

Koiranohjaajan toiminta

- Koiranohjaaja, jolla tarkoitetaan koiran omistajaa tai hänen edustajaansa, tulee noudattaa ylituomarin, ryhmänjohtajan ja palkintotuomarin hänelle antamia ohjeita.
- Koiranohjaaja ei saa millään tavalla auttaa koiraansa eikä ilman palkintotuomarin lupaa puuttua koiransa työskentelyyn eikä kytkeä koiraansa muulloin kuin luopuessaan kokeesta.
- Koiranohjaajalla on oikeus esittää palkintotuomareille kohtuullisina pidettäviä toivomuksia esimerkiksi kulkusuunnasta ja liikkumisnopeudesta, mutta hän ei saa alituisilla toivomuksillaan eikä muutenkaan häiritä palkintotuomareiden toimintaa.
- Koiranohjaaja saa päättää, haluaako hän sulkea kokeen ulkopuolelle jonkin sääntöjen ja ohjeiden muuten salliman ajattamiseläimen tai ajattamiseläimiä. Tämä on ilmoitettava viimeistään ennen koe-erän aloittamista ja koiran irti laskemista.

Koiran työskentelyn arviointi

- Ajalan koiran kaksi tärkeintä ominaisuutta ovat riistan löytökyky ja kyky ajaa sitä pitkänkin aikaa.
- Hyvän metsästyskoiran ajotapa on sellainen, että ajettavasta saadaan usein näköhavaintoja.
- Koira arvostellaan kahdessa erillisessä erässä. Erän aikana tehdyt havainnot koiran työskentelystä ja ominaisuuksista eivät saa vaikuttaa toisen erän arvosteluun.
- Palkintotuomarin tulee tehdä päivän kuluessa arvostelukorttiinsa muistiinpanoja ja väliarvosteluja apusarakkeisiin koiran ominaisuuksista, sekä laskea toisessa erässä käytettävissä oleva hakuaika sille varatulle paikalle.
- Koiran kunnolla ja iällä ei ole vaikutusta arviointiin

Paikantimen käyttö kokeessa 1

Yleistä

- Tuomariryhmän on ensisijaisesti pystyttävä seuraamaan koiran työskentelyä niin tuntumassa, ettei apuvälineitä tarvita arvostelussa.
- Paikannuslaite auttaa tuomariryhmää pääsemään koiran tuntumaan.
- Paikannuslaitteen käyttö arvostelun tukena vaatii sen, että vähintään toinen tuomareista tuntee laitteen käytön. Tuomarin on itse todettava tapahtumat laitteesta.
- Ennen koiran irti laskua koiranohjaaja päättää, käytetäänkö paikannuslaitetta arvostelun apuvälineenä. Mikäli paikannuslaitetta käytetään apuvälineenä, se tapahtuu tuomareiden päätöksen mukaisesti. Merkintä paikannuslaitteen käytöstä tehdään arvostelukorttiin.
- Paikannuslaitetta käytetään arvostelun apuvälineenä koiran haun, haukun ja ajonopeuden arvostelussa, sekä ajon seuraamiseen erityistapauksissa.
- Haun seuraamisessa voidaan todeta haun laajuus ja milloin koira löytää yöjäljen. Haukun arvostelun tukena voidaan todeta haukun kuuluvuus. On kuitenkin huomioitava tuulen suunta, maaston muoto, metsän tiheys ja laatu, sekä onko puissa lunta. Tapahtumat on kaikissa tapauksissa todennettava maastossa ilman apulaitteita.

Paikantimen käyttö kokeessa 2

Ajon seuraaminen paikannuslaitteesta

- Tuomariryhmän on todettava ennen koiran irti laskua, että puhelimesta soitettava numero toimii koekoiran pantaan.
- Tuomariryhmän on kaikin tavoin pyrittävä asettumaan maastoon niin, että kuulevat koiran ajon koko koe-erien ajan, sekä pystyvät seuraamaan koiran työskentelyä.
- Mikäli olosuhteista tai muista seikoista johtuen koiran ajo etenee kuulumattomiin, voidaan koiran paikannuslaitteeseen soittaa. Tuomari kuuntelee ajon puhelimesta ja tekee merkinnät maastokorttiin. Tuomariryhmä merkitsee tarkasti maastokorttiin (sahalaitaviivalla) minkä kohdan ajosta ovat kuunnelleet puhelimella.
- Ajoksi ei hyväksytä haukunilmaisimen eikä haukkulaskurin ilmaisemaa haukkutietoa.
- Mikäli koiran ajoa ei koe-erän aikana kuulla muuten kuin paikannuslaitteeseen soittamalla, ei sitä hyväksytä ajoksi. Kulunut aika luetaan haku aikaan.
- Hallituksen 10.12.2020 antaman ohjeen mukaan myös ajon alku voidaan todeta paikantimeen soittamalla. Tuomarien on pyrittävä viipymättä kuulemaan ajoa myös ilman paikannuslaitetta. Jos ajoa ei kuulla lainkaan ilman paikannuslaitetta, se lasketaan menetetyksi hakuajaksi.

Toiminta haun aikana

- Koiran päästämistä irti suoraan yöjäljelle on vältettävä, jotta haku kaikilta osin voidaan arvostella ja koiralla on mahdollisuus saada hakunumero.
- Koira lasketaan irti toisessa erässä sellaisessa paikassa, ettei sama ajettava joutuisi toistamiseen koepäivän aikana ajettavaksi.
- Tuomariryhmän ollessa täysin vakuuttunut siitä, että ko. maastokohdassa ei ole edellytyksiä ylös ottoon, tuomarit voivat ehdottaa koiranohjaajalle go minuutin haettamisen jälkeen siirtymistä uuteen maastokohtaan tai varamaastoon koira kytkettynä. Mahdollinen siirtyminen tehdään ylituomarin luvalla.
- Siirtymisen aikana haettamisaika voidaan pysäyttää ylituomarin harkinnan mukaan.

Toiminta ajon aikana

- Ajon alettua ryhmänjohtaja antaa sellaiset ohjeet ryhmän yhteistoiminnasta, että ajon kulkua ja koiran työskentelyä voidaan mahdollisimman hyvin seurata ja arvioida.
- Palkintotuomarin tulee viipymättä selvittää, ajaako koira liikkeellä olevaa ajoeläintä vai jotakin muuta eläintä vai haukkuuko se vanhoilla jäljillä tai tyhjä. Hänen on pyrittävä näkemään ajettava ja koira sekä tekemään havaintoja niiden jäljistä.
- Kauaskin loittonevaa ajoa tulee seurata sitkeästi. Ajon päättyessä kuulumattomiin sitä voidaan seurata noudattamalla edellä esitettyä paikantimen käytöstä laadittua erityisohjetta.
- Palkintotuomareiden suunnitelmallisella liikkumisella, peräänantamattomalla ponnistelulla ja taitavalla maastoon sijoittumisella pyritään siihen, että palkintotuomareiden havainnot täydentävät toisiaan ja antavat oikean kuvan tapahtumien kulusta.
- Palkintotuomarit hakeutuvat havaintopaikoille niin kuin metsästäjät passipaikoille.

Ajoeläimen toteaminen

- Ajoeläimen toteaminen on ehdottoman tärkeää seuraavissa tapauksissa:
  - Koiranohjaaja on sääntöjen mahdollistamalla tavalla etukäteen ilmoittanut sulkevansa koettelon aikana pois jonkun tai joitakin säännöissä hyväksytyjä ajoeläimiä.
  - Kyseessä on ottelutyypinen koe, jossa kokeen luonteen vuoksi on tarkoituksena ajattaa vain tiettyjä ajoeläimiä (esim. "Jäniskrähinät", "Sorkkamestaruusottelu", "Kettukarnevaalit").
  - Tavoitteena on DKAJ-tulos, jolloin vaatimus ketun toteamiseksi on ehdoton.
- Suomen Dreeverijärjestön hallituksen antaman ohjeen mukaisesti **ajaeläimen toteaminen tehdään ensisijaisesti näkö- tai jälkihavainnoista. Mikäli ajettavasta ei saada näkö- tai jälkihavaintoa, merkataan ajoeläimeksi se, jonka koeryhmä ylituomarin kanssa toteaa ajotapahtumien ja paikallisen riistakantojen tuntemuksen perusteella todennäköisimmin olevan kyseessä.** (Hallituksen ohje 24.7.2021)

Kohtuuton häiriö 1

Kohtuuttomaksi häiriöksi katsotaan seuraavat tilanteet, jotka saattavat aiheuttaa koiran kytkemisen ja siirtymisen:

- 1) Ajettava menee louheen tai muuhun sellaiseen paikkaan, josta koira ei voi sitä karkottaa liikkeelle. Ryhmäkään ei saa sitä tehdä.
- 2) Koira menee hakiessaan tai ajaessaan sellaiseen paikkaan, jossa se sekä palkintotuomarin että koiranohjaajan mielestä todennäköisesti joutuu hengenvaaraan kuten vilkasliikenteiselle tielle, rautatielle, heikolle jäälle tms.
- 3) Koira ottaa ajettavan kiinni.
- 4) Joku ampuu ajettavan.
- 5) Vieras koira keskeyttää haun tai ajon.
- 6) Vieras koira on yhtynyt ajoon ennen kuin sen erän ajattamisajasta on kulunut 60 tai 30 minuuttia. Jos ko. erän ajattamiseen käytetystä ajasta on kulunut vähintään 60 tai 30 minuuttia, eikä vierasta koiraa yrityksistä huolimatta ole saatu kiinni tai jättämään ajoa, voidaan ajattamista jatkaa, jos vieraasta koirasta ei ole oleellista apua tai häiriötä. <Jatkuu>>>

Kohtuuton häiriö 2

7) Kun ajo alkaa niin myöhään, ettei ole riittävän valoisaa ajon seuraamiseen, koe keskeytetään pimeyden tultua. Illalla alkanutta ajoa ei keskeytetä ennen määräaikaa, jos puolet (60 min tai 30 min) ko. ajon ajattamisajasta on tapahtunut valoisana aikana ja palkintotuomarit katsovat siihen saakka saamansa kokemuksen perusteella voivansa arvioida koiran työskentelyä valon puutteessakin oikein.

8) Koiran todetaan hakevan tai ajavan muuta eläintä kuin haluttua ajoeläintä. Halutulla ajoeläimellä tarkoitetaan tässä sellaista ajattamiseläintä, jota koiranohjaaja ei ole ennakoita sulkenut koettelu ulkopuolelle. Halutun eläimen haku tai ajo hyväksytään siinä tapauksessa, että palkintotuomari on voinut varmasti todeta, milloin halutun eläimen ajo vaihtui muun eläimen hauksi tai ajoksi. Muulla eläimellä ei tarkoiteta kiellettyä sorkkaeläintä.

9) Alueella oleva suurpeto tai petolintu häiritsee koiran toimintaa tai on ilmeiseksi vaaraksi koiralle.

Myös muu koirasta riippumaton, palkintotuomarien hyväksymä tilanne voidaan katsoa kohtuuttomaksi häiriöksi.

Jos kohtuuton häiriö on aiheuttanut koiran kytkemisen, koiranohjaaja saa valita irti laskun paikan.

Kohtuuton häiriö 3

- Ajon päättyessä kohtuuttomaan häiriöön koiranohjaaja päättää jatketaanko ajoerä loppuun vai siirytäänkö seuraavalle erälle, jos se on vielä ottamatta.
- Mikäli kokeen viimeinen erä päättyy kohtuuttomaan häiriöön, koiranohjaaja päättää jatketaanko erä loppuun vai keskeytetäänkö koe.
- Mikäli koiranohjaaja päättää jatkaa erän loppuun, koira saa hakea uutta tai ajettua ajoeläintä.
- Hakuun käytetty aika lasketaan hakuaikaan.
- Koira saa ajaa siinä erässä käyttämättä olevan ajattamisajan.
- Haku ja ajo arvostellaan kaikilta osin sääntöjen ja palkintotuomariohjeiden mukaisesti.

Kohtuuttoman häiriön viemä aika

- Kohtuuttoman häiriön aiheuttaman keskeytyksen aikaa ei lasketa haku- tai ajattamisaikaan.
- Häiriön alkamisen ajankohdan palkintotuomari päättää tilannekohtaisesti tekemiensä havaintojen perusteella.
- Häiriön aiheuttaman keskeytyksen aikaan kuuluu myös koiran kiinniottamiseen ja siirtymiseen kulunut aika.
- Koiran kiinniotto, siirtyminen ja irti lasku on tehtävä viivyttelämättä.

Toiminta hukkan aikana

- Hukka on tietty ajon aikainen tapahtuma, jossa koira menettää kontaktinsa ajettavaan kelin, ajoeläimen käyttäytymisen tai jonkin muun syyn vuoksi.
- Mikäli koiralla on hukka ja se alkaa hakea uutta ajoeläintä, arvostellaan haku kaikilta osin hausta annettujen ohjeiden mukaisesti, mutta hakuaika lasketaan ajattamisaikaan.
- Kun hukkan alkamisesta on kulunut vähintään 40 minuuttia, voidaan koiranohjaajan esityksestä siirtyä koemaastossa, koiraa kytkemättä niin, että koiralla on mahdollisuus löytää uusi ajettava. Uuden ajettavan hausta on kuitenkin oltava ehdottoman varma.
- Päätös siirtymisestä voidaan tehdä, kun sen hukkan osalta koiran ominaisuudet on arvosteltu eikä hukkan selvittelyä kannata jatkaa.

Dreeverien ajokokeiden arvostelukortti

Dreeverien ajokokeen arvostelukortti Skogsskort för drevprov för drever

Koeaika - Provdatum _____
Maasto - Provmark _____

____ / ____ 20____

Koiran nimi - Hundens namn	
Rek.nro - Reg.nr	☐ Uros Hane ☐ Narttu Tik
Omistaja - Ägare	Ohjaaja - Förare
☐ Rokotukset - Vaccinationer	☐ Tunnistusmerkintä - ID-märkning

Kertomus koe-erästä - Provförelöpp:

Ominaisuuksien arvostelu - Bedömning av egenskaper

	Ominaisuspisteet - Egenskapspoäng	Pisteet 0-5 Poäng
1	Haku - Sök	
1.1	Haun laajuus - Sökets omfattning	
2	Ylösottotyöskentely ja äänenanto yöjäljellä - Upptagsarbete och väckning på nattslag	
2.1	Äänenanto yöjäljellä - Väckning på nattslag	
3	Ajovarmuus ja hukkatyöskentely - Drevsäkerhet och tapptarbete	
3.1	Ajotapa - Drevsätt	
4	Haukku, kuuluvuus - Skall, hörbarhet	
5	Haukun vaihtelevuus ja kertovuus - Skallets variation och informativitet	
5.1	Äänenanto hukalla - Väckning på tapp	
6	Yhteistyö ja tottelevaisuus - Samarbete och lydnad	
7	Kokonaisvaikutelma - Helhetsintryck	
7.1	Metsästysinto haussa/ajossa - Jaktlust under söket/drevet	

Pisteet yht. - Poäng total

Lämpötila Temperatur °C	☐ Vesisade Regn	☐ Lumisade Snöfall	☐ Rääntäsade Snöblandat regn	☐ Tuulinen Blåsigt	☐ Tuuleton Vindstilla
☐ Pallas maa Barmark	☐ Lumikelä Snöföre	_____ cm	☐ Selkeä Klart	☐ Pilvinen Mulet	
Palkannuslaitetta käytetty Pejl har använts	☐ Kyllä Ja	☐ Ei Nej	Palkintotuomari - Prisdömare	☐ RT	

v.1 2000 05.2018

HAKUTAUUKKO - SÖKTABELL

Klo - Kl.	Haku-aikaa jäljellä - Söktid kvar:	Haku-aika yht. Söktid tot.
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30		_____
30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60		_____
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30		_____
30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60		_____
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30		_____
30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60		_____
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30		_____
30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60		_____

Irti Släpp	Jäljet Slag	Ylösotto Upptag	Haku-aikaa käytetty Söktid använts Haku-aikaa jäljellä Söktid kvar
---------------	----------------	--------------------	---

AJOTAUUKKO - DREVTABELL

Klo - Kl.	Ajo-aikaa jäljellä - Drevtid kvar:	Ajo-aika yht. Drevtid tot.
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30		_____
30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60		_____
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30		_____
30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60		_____
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30		_____
30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60		_____

Ei päätyä - Drevom- gång slut	Lisätiedot - Tilläggsuppgifter:	Ajo-aikaa yht. Total drevtid
Käykätty - Kopplad	_____	Ryhmän toisama ajo-aika - Drevtid kons- taterad av gruppen

Arvostelukortin täyttäminen 1

- Palkintotuomarin tulee täyttää arvostelukorttinsa huolellisesti.
- Tuomari täyttää koepäivän aikana kaksi arvostelukorttia, mikäli koiralle jää hakuaikaa käyttämättä ensimmäisen ajoerän päätyttyä.
- Tuomari varaa koepäivän aamuna mukaansa ylimääräisen arvostelukortin erikoistapausten varalta
- Palkintotuomareiden on merkittävä ennen erän alkua arvostelukorttiin koetta koskevat tiedot koemaastosta, -ajasta, koirasta ja koiranohjaajasta.
- Erän ensimmäisen irti laskun tapahduttua palkintotuomari merkitsee arvostelukortin yläreunaan käytettävissä olevan hakuajan ja minuuttitaulukkoon vasempaan reunaan kellonajan mukaiset tunnit
- Koiran arviointiin kuuluvat merkinnät tehdään suorituskohtaisesti heti apusarakkeeseen, kun aihe on lopullisesti todettu.
- Tätä yleisohjetta noudattaen merkitään myös koiran irti laskun ajat, ajon alkaminen, ajettavan ja koiran näkeminen ja kaikki muut kokeen kulkuun liittyvät tapahtumat.

Arvostelukortin täyttäminen 2

- **Ajon merkitseminen:**
- Ajo merkitään minuuttitaulukkoon niin, että sen laatu voidaan siitä todeta:
  - sujuva ajo yhtenäisellä viivalla (_____)
  - katkonainen ajo katkoviivalla (-----)
  - yksittäiset haukahdukset pisteillä . . .
  - toisen tuomarin kortista ryhmätuomarin korttiin siirretty ajo sahaviivalla (vvvvvvv).
- Yksittäisiä haukahduksia ei lasketa ajoaikaan, ellei todeta koiran etenevän.
- Palkintotuomarin tulee pyrkiä mahdollisimman suureen tarkkuuteen ajon kulkua minuuttitaulukkoon merkitessään.
- Minuuttitaulukkoon merkitään hukan syy, mikäli se on saatu selville sekä muutkin ajoa koskevat havainnot kuten virheiden laatu ja tapahtuma-aika, näköhavainnot ajettavasta ja koirasta ja koiran työskentely vaikeissa maasto- ja estekohdissa.

Arvostelukortin täyttäminen 3

- **Ominaisuudet ja lisätiedot:**
- Erän päätyttyä ominaisuuksista annetaan numeroarvostelu ja merkitään lisätiedot.
  - Ominaisuuspisteiden apusarakkeiden lisätiedot ovat ns. koodinumeroita tietynlaisille ominaisuuksille; ne eivät ole ominaisuuspisteiden tyylinen numeerinen arvostelu.
  - Lisätietonumeroiden tulee olla molemmilla tuomareilla sama; niistä ei voida laskea keskiarvoa.
- Numeroarvostelussa otetaan huomioon apusarakkeisiin tehdyt arvostelut ja lisätietoihin tehdyt merkinnät.
- Lopullinen arvostelunumero on tuomarin kokonaisarvio koiran ominaisuudesta erän aikana.
- Kukin palkintotuomari merkitsee ominaisuuspisteet 0,5 pisteen tarkkuudella.
  - Lisätietonumerot annetaan kokonaislukuina.
- Ryhmän pisteiksi tulee tuomareiden antamien numeroiden keskiarvo.
- Lisätiedot antavat tietoja ulkoisista olosuhteista, joissa koe on suoritettu, kuvaavat koiran ominaisuuksia ja ovat palkintotuomarin apuna ominaisuusnumeroa annettaessa.

Haun arvosteleminen 1

• 4.1. Haku ennen yöjäljen löytymistä

- + tehokas
  - + laaja
  - + järjestelmällinen
  - + hyvä yhteydenpito
  - – tehoton
  - – lähihakuinen
  - – epämääräinen
  - – liian itsenäinen
- Haun tarkkailussa ja arvostelussa on kiinnitettävä huomiota haun tehokkuuteen ja laajuuteen.
    - Koiran tulee irtautua halukkaasti ja etsiä reippaasti siinä maastossa mihin se päästetään. Jos se ei ole jäljellä, sen tulee ottaa yhteys välillä ohjaajaan.
    - Haun tulee olla suunnitelmallista. Koira suorittaa haun yleensä jälkitarkasti ja haun normaali laajuus on yleensä 100–400 m maastosta riippuen – sekä liian suppea, että liian laaja haku ovat virheellisiä.
    - Jos koira kieltäytyy hakemasta, annetaan sille hausta 0 (nolla) ja suljetaan pois kokeesta.
  - Maastokorttiin ja pöytäkirjaan merkitään **apusarakkeeseen**, millainen koiran haun laajuus on.

Haun arvosteleminen 2

- **4.1.1. Haun laajuus:**
- Numero annetaan sen mukaan, millainen koiran haun laajuus on ennen yöjäljen löytymistä.
- **Tätä numeroa ei lasketa loppupisteisiin vaan se merkitään apusarakkeeseen, mutta laajuus on huomioitava 4.1. Haku ennen yöjäljen löytymistä kohdassa.**
- 1 = alle 100 m
- 2 = 100–200 m
- 3 = 200–300 m
- 4 = 300–400 m
- 5 = yli 400 m

Ylösottotyöskentelyn arvosteleminen 1

4.2. Ylösottotyöskentely ja äänenanto yöjäljellä

- + määrätietoinen, rengastava
- + jälkitarkka eteneminen
- + ylössaaantiin johtavaa herättelyä
- – puurtava
- – hakulöysyyttä
- Jäljen löydettyään koiran tulee työskennellä tarmokkaasti ja älykkäästi ajettavan jalkeille saamiseksi. Sen tulee tarvittaessa rengastaa ja löytää ulosmenojälki eikä jäädä puurtamaan yöjäljellä. Koira vaistoa usein, mistä se voi maastossa löytää riistaa.
- Ylös otton arvioinnissa on huomioitava olosuhteiden vaikutus vainuun. Jos ylös otton työskentely voidaan arvioida määrätietoiseksi ja/tai rengastavaksi ja jälkitarkaksi, vaikka ylös ottoa ei tapahdukaan, pisteitä voidaan antaa 1–2.
- Herättely on tietynlainen haukku yöjäljillä. Yksittäiset herättelyhaukut helpottavat saamaan selville, missä koira on ja mitä se tekee ja tulee sen vuoksi laskea koiran ansioksi erityisesti, jos se johtaa ylös ottoon.
- Hakulöysyydestä on kysymys, kun herättelyhaukku on niin tiheää, että sen voi sekoittaa ajoon.
- Jos koira haun aikana antaa niin paljon ääntä, ettei voida olla varmoja, hakeeko vai ajaako se tai jos koira toistuvasti kieltäytyy seuraamasta yöjälkeä, tulee sille ylös otosta antaa 0 (nolla) ja sulkea pois kokeesta.
- Maastokorttiin ja pöytäkirjaan merkitään **apusarakkeeseen**, minkälaista koiran äänenanto yöjäljellä on.

Ylösottotyöskentelyn arvosteleminen 2

• 4.2.1. Äänenanto yöjäljellä

- Numero annetaan sen mukaan, millaista ääntä koira antaa yöjälkityöskentelyn aikana. **Tätä numeroa ei lasketa loppupisteisiin vaan se merkitään apusarakkeeseen**, mutta se on huomioitava kohdassa 4.2. Ylösottotyöskentely ja äänenanto yöjäljellä.
- **5 = Yksittäisiä herättelyhaukahuksia.**
  - Koiran herättelyhaukahuukset ovat yksittäisiä ja esiintyvät, joko pitkin väliajoin tai jotka eivät toistu.
- **4 = Ei herättelyhaukkua**
- **3 = Kohtuullista herättelyhaukkua.**
  - Koiran herättelyhaukut ovat yksittäisiä ja toistuvat lyhyin väliajoin.
  - Koira antaa lyhyitä herättelyhaukkusarjoja, jotka toistuvat pidemmin väliajoin.
  - Koira yksittäistapauksissa antaa pidempiä hakuhaikkusarjoja, jotka eivät kuitenkaan toistu.
- **2 = Runsasta herättelyhaukkua.**
  - Koira antaa lyhyitä herättelyhaukkusarjoja lyhyin väliajoin tai pidempiä herättelyhaukkusarjoja, jotka toistuvat pidemmin väliajoin.
- **1 = Hyvin runsasta herättelyhaukkua.**
- **o = Ajoa muistuttavaa herättelyhaukkua: koira suljetaan kokeesta.**

Ajon arvosteleminen 1

- **4.3. Ajovarmuus ja hukkatyöskentely**
- + oikea rauhallinen ajotapa
- + ajon yhtenäisyys
- + hukalla sitkeä ja uuttera + järkevästi rengastava
- + hyvä tiehukkatyöskentely
- – liian kiihkeä ajotapa
- – ajo katkonaista
- – hukkatyöskentely epämääräistä
- – jättää hukat selvittämättä.
- Ajon tarkoituksena on **ajoeläimen liikkeellä pitäminen eikä nopea eteneminen**. Ajon yhtenäisyys muodostuu haukunannon ajanjaksoista, joiden aikana koira etenee ja seuraa ajojälkeä.
- Hukka on tietty ajotapahtuma ja jos selvittely tuottaa koiralle vaikeuksia tai ei johda tulokseen, vaikuttaa se arvosteluun pisteitä alentavasti. Jos hukka selvitetään tarmokkaasti ja järkevästi ei sen perusteella pisteitä lasketa. Jos hukka selvitetään vaikeissa maasto-, tie-, sää-, tai vainuolosuhteissa, voidaan sen perusteella nostaa pisteitä.
- Koiralle, joka toistuvasti jättää hukkatyöskentelyn ja kieltäytyy palaamasta hukalle, annetaan o (nolla) ja se suljetaan pois kokeesta.
- Maastokorttiin ja pöytäkirjaan merkitään **apusarakkeeseen**, millainen koiran ajotapa on.

Ajon arvosteleminen 2

• 4.3.1. Ajotapa

- Numero annetaan sen mukaan, millainen ajotapa koiralla on. **Tätä numeroa ei lasketa loppupisteisiin vaan se merkitään apusarakkeeseen**, mutta se on huomioitava kohdassa 4.3. Ajovarmuus ja hukkatyöskentely.
  - + rauhallinen
  - + hyvä yhteys ajettavaan
  - + ampumatilanteiden määrä
  - – liian kiihkeä
  - – ajaa ilmavainusta
  - – ei ampumatilanteita
- Sääntökirjassa ei ole yhtä selkeää numerointia kuin muissa lisätietonumeroissa
Yleisohje: Jälkitarkka, rauhallinen, sopivalla etäisyydellä kiertävä ja ampumatilanteita tuottava ajo = 5, jos poikkeaa 5:sta vähän = 4, jos kohtalaisesti = 3, jos melko paljon = 2, Ilmavainuinen, kiihkeä, kauas kaikkoava ja metsästyksellisesti huono ajo = 1
- Rauhallisen ja jälkitarkan ajotavan tarkoitus on antaa ajettavan käyttää hyväkseen kaikki eksytystempunsa. Rauhallisella ajotavalla koira saa ajettavankin rauhoittumaan ja pysyy hyvässä yhteydessä siihen. Liika kiihkeys ja nopeus johtavat usein siihen, että koira on huolimaton ja menettää yhteyden ajettavaan ja ajosta tulee katkonaista. Rauhallisesta ajotavasta seuraa yleensä, että ajo tapahtuu suppeahkolla alueella ja näin saadaan helposti useita ampumatilanteita

Ajon arvosteleminen 3

- **Ajonopeus**
- Ajon tarkoituksena on ajoeläimen liikkeellä pitäminen eikä nopea eteneminen.
  - Liika kiihkeys ja nopeus johtavat useimmiten siihen, että koira on huolimaton ja menettää yhteyden ajettavaan, jolloin ajosta tulee katkonainen.
  - Rodulle epätyypillisen liian nopean ajotavan korostaminen voi pahimmillaan jopa uhata näiden koirien mainetta hitaasti ajavina pienajokoirina.
  - Käytännössä koiran ajonopeuden seuraaminen onnistuu vain tutkapantasovelluksen avulla. Vaikka seurantaohjelman haukkulaskuritoimintoa ei olekaan lupa käyttää varsinaisen ajon seurantaan, koiran ajonopeuden seuranta tutkapannalla ei säännöissä ja ohjeissa kielletä neuvoa antavana apuna.
  - Mitään varsinaista sääntöä "oikeasta" ajonopeudesta ei ole eikä keinotekoista sellaista ole syytä luodakaan. Olosuhteet ratkaisevat. Tuomarien tulee kuitenkin ottaa kantaa ajonopeuteen osana ajotavan arvostelua **ja kirjata tieto koiran ajonopeudesta** (pääosin hidas/tavanomainen/nopea) arvostelun sanallisiin arvioihin.
  - Nyrkkisääntönä voidaan pitää, että jos koira DRAJ-kokeessa ajaa "sorkkaeläintä" valtaosin selvästi yli 10 km/t keskinopeudella, aletaan olla suositeltavien ajonopeuksien ylärajoilla. "Tassueläinten" osalta vastaavaa nyrkkisääntönä pitää pitää alle 10 km/t yleistä nopeutta.

Ajon arvosteleminen 4

- **4.4. Haukku, kuuluvuus**
- + kuuluva
- + sointuva
- + kaksi tai moniääninen
- – heikosti kuuluva
- – laadultaan huono

- Haukun arvostelussa tulee kuuluvuuden olla ratkaiseva. Sointuva, täyteläinen ja hyvin kuuluva haukku on erikoisen arvokas, kaksi- tai moniäänisyys lisäansio. Piipittävä tai huonosti kuuluva matala haukku ovat vähäarvoisia.
- Arvostelussa pitää huomioida maasto-, keli- ja tuuliolosuhteet. Ilman sumuisuus, metsän tiheys, lumiolosuhteet, liikennemelu tai muut seikat vaikuttavat kuuluvuuteen.
- Jos haukun kuuluvuus on niin huono, että ajoa ei voi seurata, vaikka on lyhyt etäisyys koiraan tavallisessa maastossa ja tavallisissa olosuhteissa, annetaan koiralle haukusta 0 (nolla) ja se suljetaan pois kokeesta.
- Tuomari voi käyttää arvostelussa apuna teknisiä apulaitteita, jotta etäisyys tulee varmemmin todettua.
- ***Dreeverin* haukku voidaan arvostella vain, mikäli ajoa on kuultu 20 minuuttia ilman paikannuslaitetta.**

Ajon arvosteleminen 5

- **4-5. Haukun vaihtelevuus ja kertovuus**
- + rauhallinen
- + tapahtumista kertova
- + moniääninen
- + tiheä
- – löysä
- – tiukka
- – liian kiihkeä
- – kertomattomuus
- – harva
- Ajohaukun tulee olla rauhallista ja tasaista.
- Haukun kertovuuden pitää olla sellainen, että palkintotuomari voi haukun perusteella seurata ajon kulkua.
- Haukun tulee olla tiheä ja vaihdella soinniltaan koiran ja ajoeläimen etäisyyden mukaan.
- Kiihkeä, harva tai jaksoissa annettu haukku ei ole toivottavaa.

Löysyyden ja tiukkuuden arvosteleminen

- Koira on **löysä**, jos se haukun aikana pysyy hukkapaikalla, kertaa jo ajettua jälkeä, ajaa vanhoja jälkiä ilman riistaa tai ajaa jälkiä takaperin, tällaiselle koiralle tulee antaa vähän pisteitä. Yksittäiset haukut hukalla eivät ole löysyyttä, jos ne johtavat ajoon, mutta niitä ei lasketa ajoaikaan.
- Haukun niukkuus koiran ollessa hyvässä yhteydessä ajoeläimeen katsotaan liialliseksi **tiukkuudeksi**. Koiralle, joka on niin tiukka äänenannoltaan, että tuomari vain vaikeasti voi seurata ajon kulkua pitää antaa vähän pisteitä.
- Jos koira on niin löysä tai tiukka etteivät palkintotuomarit voi seurata ajon kulkua annetaan koiralle haukun luonteesta o (nolla) ja se suljetaan pois kokeesta. Maastokorttiin ja pöytäkirjaan merkitään apusarakkeeseen, millaista koiran äänenanto hukan aikana on.
- Dreeverin haukku voidaan arvostella vain, mikäli ajoa on kuultu 20 minuuttia ilman paikannuslaitetta (vrt. ohje paikannuslaitteen käytöstä edellä).

Äänenannon arvosteleminen hukalla 1

- 4.5.1. Äänenanto hukalla

Numero annetaan sen mukaan, millainen koiran äänenanto hukan aikana on. **Tätä numeroa ei lasketa loppupisteisiin vaan se merkitään apusarakkeeseen**, mutta se on huomioitava 4.5 Haukun vaihtelevuus ja kertovuus -kohdassa.

- 5 = Ei herättelyhaukkua hukalla, ajon kertausta tai takajälkeen ajoa.
- 4 = Yksittäisiä herättelyhaukahuksia hukalla.
  - Koiran herättelyhaukahuksukset ovat yksittäisiä ja esiintyvät joko pitkin väliajoin tai jotka eivät toistu. Yksittäisiä haukahuksuksia takajälkeen tai jo ajetulla jäljellä.
- 3 = Kohtuullista herättelyhaukkua hukalla
  - Koiran herättelyhaukut ovat yksittäisiä ja jotka toistuvat lyhyin väliajoin.
  - Koira antaa lyhyitä herättelyhaukkusarjoja, jotka toistuvat pidemmin väliajoin.
  - Koira yksittäistapauksissa antaa pidempiä haukahukkusarjoja, jotka eivät kuitenkaan toistu.
  - Koira ajaa pieniä matkoja takajälkeen tai kertaa ajetulla jäljellä. **<Jatkuu>>>**

Äänenannon arvosteleminen hukalla 2

- **4.5.1. Äänenanto hukalla <<<jatkoa>**
- **2 = Runsasta herättelyhaukkua hukalla**
  - Koira antaa lyhyitä herättelyhaukkusarjoja lyhyin väliajoin.
  - Koira antaa pidempiä herättelyhaukkusarjoja, jota toistuvat pidemmin väliajoin.
  - Koira ajaa usein pieniä matkoja takajälkeen tai kertaa ajettulla jäljellä.
  - Koira ajaa usein pieniä matkoja takajälkeen tai kertaa ajettulla jäljellä.
- **1 Hyvin runsasta herättelyhaukkua hukalla.**
  - Koira antaa pidempiä herättelyhaukkusarjoja, jotka toistuvat lyhyin väliajoin.
  - Koira ajaa pitkiä matkoja takajälkeen tai kertaa ajettua jälkeä.
- **o = Ajoa muistuttavaa herättelyhaukkua.**
  - Koiran herättely on niin runsasta, että herättelyä ei pysty erottamaan ajohaukusta. Koira ajaa niin harhaan johtavasti takajälkeen tai kertaa ajettua jälkeä, ettei voi tietää milloin koira on oikealla jäljellä.
- **Numeroa ei anneta, jos ei ole pystytty varmasti toteamaan äänenantoa ajon eri tilanteissa.**

Yhteistyön ja tottelevaisuuden arvostelu

• 4.6. Yhteistyö ja tottelevaisuus

- + on ohjattavissa
  - + vastaa kutsuun
  - + tulee kutsuttaessa
  - – liian itsenäinen
  - – ei anna kiinni
- Koiran tulee olosuhteiden edellyttämin väliajoin ottaa yhteys ohjaajaan, milloin se ei ole jäljellä.
  - Koiran tulee kutsusta palata ohjaajan luo hukalta tai päättyneen ajon jälkeen, milloin siihen on yhteys.
  - Erityinen lisäansio on, jos koira palaa kutsusta, kun se on jäljillä tai ajossa.
  - Milloin ilmenee ilmeistä tottelemattomuutta, tulee sitä arvostella ankarasti.

Kokonaisvaikutelman arvostelu

- **4.7.Kokonaisvaikutelma**
- + hyvä metsästysinto
- + rakenteellinen kestävyys
- + hyvä luonne
- + hyvät puolet, joita ei ole edellä arvosteltu
- – puutteellinen metsästysinto
- – rakenteellinen heikkous
- – luonteen heikkoudet
- – huonot puolet, joita ei ole edellä arvosteltu
- Kokonaisvaikutelmasta ilmenee, millainen koira on metsästyksellisesti ollut päivän aikana ja on palkintotuomarin arviointi koiran käyttökelpoisuudesta käytännön metsästykseseen.
- Koiran metsästysinto, viisaus, energisyys ja kestävyys ovat vaikuttavia seikkoja, käyttökelpoisuutta arvosteltaessa.
- Koiran käsiteltävyys eli luonne (esim. pureminen, aggressiivinen käytös tuomaria kohtaan tai arkuus) huomioidaan arvostelussa. Tuomarin tulee voida vaikeuksitta tarkistaa koiran tassut ja tunnistusmerkintä.
- Jos koiran rakenteessa on jotain sellaista, että se ei kestä normaalia koepäivää, koira puree tuomaria tai on niin arka, että sitä ei saada kytkettyä, annetaan kokonaisvaikutelmasta 0 (nolla) ja se suljetaan pois kokeesta. Samoin jos koira saa metsästysinnosta haun tai ajon osalta 0 (nolla) se suljetaan.
- **Huom!** Kokonaisvaikutelma arvostellaan vain, kun kokeen aikana voidaan arvostella kaikkia osaelementtejä: jos koiralla ei ole minkäänlaista ajoa, kokonaisvaikutelma on viiva (–).

Metsästysinnon arvostelu

• 4.7.1 Metsästysinto

- Numero annetaan sen mukaan, millainen koiran metsästysinto on päivän aikana eri tilanteissa.

- Tätä numeroa ei lasketa loppupisteisiin vaan se merkitään **apusarakkeeseen**, mutta se on huomioitava kohdassa 4.7. Kokonaisvaikutelma.

- **Huom! Jos metsästysinnon koodinumeroksi annetaan muu kuin 3, tästä on tehtävä lyhyt perustelu kokeen kirjalliseen kuvaukseen.**

• Haun aikana

- 0 = intoa ei ole, johtaa sulkemiseen
- 1 = puutteellinen
- 2 = tyydyttävä
- 3 = normaali
- 4 = hyvä
- 5 = kiitettävä

• Ajon aikana

- 0 = intoa ei ole, johtaa sulkemiseen
- 1 = puutteellinen
- 2 = tyydyttävä
- 3 = normaali
- 4 = hyvä
- 5 = kiitettävä

Rotukohtainen arvostelu 1

Suomen Bassetkerho ry:n alaisten rotujen rotukohtainen erityisohje

- Bassettien liikkumisnopeutta ja hakualueen laajuutta arvioitaessa on huomioitava, että ne ovat hitaasti ajavia koiria. Rotujen ajuetaustasta johtuen on joillakin yksilöillä yhteydenpitotarve ohjaajaan yksinajaviksi jalostettuja rotuja suurempi. Tämä ei saa vaikuttaa arvosteluun alentavasti, jos sen työskentely muutoin on metsästysinnoiltaan moitteetonta.
- Arvosteltaessa bassetin haukkua tulee arvostelussa painottaa haukun kuuluvuutta.
- Herättely saa olla runsaampaakin kuin dreeverillä, mutta sen tulee selvästi erottua ajohaukusta.
- Koirat eivät pääsääntöisesti käytä ilmavainua. Ilmavainun käyttäminen tai käyttämättä jättäminen eivät ole virheellisiä ominaisuuksia.

Rotukohtainen arvostelu 2

Alppienajokoiran erityisohje

- Alppienajokoiran tulee pitää hyvin yhteyttä ohjaajaan ja sen haun laajuus on yleensä suppeampi kuin ihanteellinen dreeverin haku. Haun aikana ryhmän tulee pysyä paikallaan koiran hakiessa ja siirtyä uuteen paikkaan koiran palatessa ottamaan yhteyttä. Alppienajokoira seuraa yleensä ohjaajaa välittömässä tuntumassa hänen liikkuessaan.
- Alppienajokoira on yleensä ns. lyhytajuri, jonka ajot ovat maksimissaan noin 30 min, minkä jälkeen koiran tulee ottaa yhteyttä ohjaajaan ja siirtyään hukkapaikalle jolloin työskentely jatkuu. Jos tässä vaiheessa koira alkaa hakea uutta ajoeläintä arvostellaan se hakuna, mutta ajattamisajan puitteissa.
- Alppienajokoiralle hyväksytään ajoeläimeksi myös villisika. Villisikatyöskentelylle on tyypillistä, että sika välillä pakenee koira, välillä pysähtyy ja toisinaan saattaa myös hyökkäillä koira kohti. Kaikissa näissä tilanteissa annettu haukku lasketaan ajoaikaan. Maastokorttiin ja Koirakohtaiseen pöytäkirjaan merkitään seisontahaukun pituus lisätietoihin. Ajoeläin on todettava varmasti.

Kokeessa sallitut ajoeläimet

- DRAJ-kokeessa sallitaan ajoeläimiksi jänis, kettu, metsäkauris, valkohäntäpeura ja kuusipeura. Pienten hirvieläinten ajossa koiran säkäkorkeus saa lainsäädäntöön pohjautuen olla enintään 39 cm.
  - Jos ylikorkea koira alkaa kokeessa ajaa pientä hirvieläintä tai ajo luvallisella koiralla alkaa aikana, jolloin sellaisen ajattaminen ei ole sallittua, koira on lain mukaan pyrittävä saamaan välittömästi kiinni. Tilanne laittoman ajoeläimen toteamisesta alkaen on kohtuuton häiriö.
- Alppienajokoiralle ja Bassetkerhon roduille hyväksytään lisäksi kokokauden kokeissa villisika.
- Kokeen järjestäjä voi olosuhteista ja kokeen luonteesta johtuen rajata ajoeläimiä.
- Koiran ohjaajan tulee ilmoittaa ennen koiran irti laskemista haluamansa ajoeläimet.
- Muihin kuin haluttuihin ajoeläimiin suhtaudutaan kohtuuttomana häiriönä.
- Erän ajoeläimeksi merkitään se, jota koira ajaa erän aikana pidemmän aikaa.
- DKAJ-kokeessa ajoeläimeksi hyväksytään vain kettu erillisen ohjeen mukaisesti.

Kokeen pisteiden laskeminen

Ajoajan pisteet lasketaan seuraavan kaavan mukaan:

DRAJ kokeessa

- Ajoajan pisteet = $65 \times t / 180$ (t = ajoaikojen summa minuutteina)

DKAJ kokeessa

- Ajoajan pisteet = $65 \times t / 120$ (t = ajoaika minuutteina)

Ajoajan pistetaulukko löytyy sääntökirjan lopusta.

Kokeessa koesihteerin käyttämä **koetietojärjestelmä** laskee automaattisesti koiralle ajoajasta tulevat pisteet ja yhdistää niihin koiran ominaisuuksista annetut arvostelupisteet sekä ilmoittaa koiran kokeessa saavuttaman palkintosijan.

DRAJ-kokeiden koirakohtainen pöytäkirja

60

Dreeverien ajokokeiden koirakohtainen pöytäkirja Individuellt provprotokoll för drevprov för drever

Järjestävä yhdistys - Arrangerande förening	Koepäivä - Provdatum
Keskuspaikka - Centralplats	Maasto - Provmark

Koira - Hund

Rotakoodi - Rasкод	Koiran nimi - Hundens namn	Rek.no - Reg.nr
Koiran isä - Hundens fader	Koiran emä - Hundens moder	
Omistaja - Ägare	Kotikunta - Hemkommun	
Ohjaaja (jos ei omistaja) - Förare (om någon annan än ägaren)	Tarkastettu Granskad	☐ Rokotukset Vaccinationer ☐ Tunnuksimerkintä ID-märkning

Säätiedot - Väderförhållanden

Lämpötila Temperatur _____ °C	☐ Vesi-/Lumi-/Rintäsade Regn/Snöfall/Snöblandat regn	☐ Paljas maa Barmark	☐ Lumi Snö _____ cm	☐ Tuuleton/Tuulinen Båsig / Vindstilla
-------------------------------	---	---	--	---

Kokeen tapahtumat kirjallisesti - Provets händelseförlopp skriftligt:

---

1. erä - omgång		2. erä - omgång		Lisätiedot Tilläggsuppgifter	1. erä - omgång	2. erä - omgång	Ominaisuudet - Egenskaper	Pisteet - Poäng
Irti Släpp		Irti Släpp						
Haku aika Söktid		Haku aika Söktid		Äänenanto yöjäljellä Väckning på nattslag			Ylösottotyökentely ja äänenanto Upptagsarbete och väckning	
Erä päättyi Drev slut		Erä päättyi Drev slut		Ajotapa Drevsätt			Ajovarmuus ja hukkatyökentely Drevsäkerhet och tapparbete	
Kytetty Kopplad		Kytetty Kopplad		Äänenanto hukalta Väckning på tapp			Haukuu, kuuluvuus Skall, hörbarhet	
Ajo aika Drevtid		Ajo aika Drevtid		Metsästysinto haussa/ajossa Jaktlust under söket/drevet			Haukun vaihtelevuus ja kertovuus Skallets variation och informativitet	
☐ Jänis - Hare ☐ Kettu - Räv		☐ Jänis - Hare ☐ Kettu - Räv					Yhteistyö ja tottelevaisuus Samarbete och lydnad	
☐ Muu - Annan:		☐ Muu - Annan:					Kokonaivaikutelma Helhetsintryck	
Ajo aika yht. Drevtid tot. _____ = _____ p		Ajo aika yht. Drevtid tot. _____ = _____ p					Ominaisuuspisteet yhteensä Egenskapspoäng sammanlagt	
Palkinto Pris ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 0 ☐ -		Palkinto Pris ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 0 ☐ -					Ajopisteet Drevpoäng	
☐ DRAJ ☐ DKAJ Pvm Datum ____ / ____ 20__		☐ DRAJ ☐ DKAJ Pvm Datum ____ / ____ 20__					YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	

Lisätiedot - Tilläggsuppgifter

Allekirjoitukset - Underskrivning

Ryhmäjohtaja - Gruppchef	Palkintojohtaja - Prisdomare
Nimensehväns - Namnförtydligande	Nimensehväns - Namnförtydligande
Jäsenyys Medlemskap ☐ SKL FDK ☐ SDJ FDK ☐ SEK FDK	Jäsenyys Medlemskap ☐ SKL FDK ☐ SDJ FDK ☐ SEK FDK ☐ Muu SKL:n jäsenyhd. Övrig medlemsk. i FDK
Ylituomari - Överdomare	Nimensehväns - Namnförtydligande
	SKL-jäsenno FDK-nummer

(Huom! Tässä näkyvä paperille kirjoitettava koirakohtainen pöytäkirja on nykyisin käytössä vain poikkeustapauksissa. Vastaava tuloste syntyy, automaattisesti, kun tuomarit raportoivat ylituomarille maastossa tapahtuneesta arvostelustaan arvostelukorttiin tekemiensä merkintöjen pohjalta ja kokeen sihteeri kirjaa tiedot koetallennusjärjestelmään.)

60

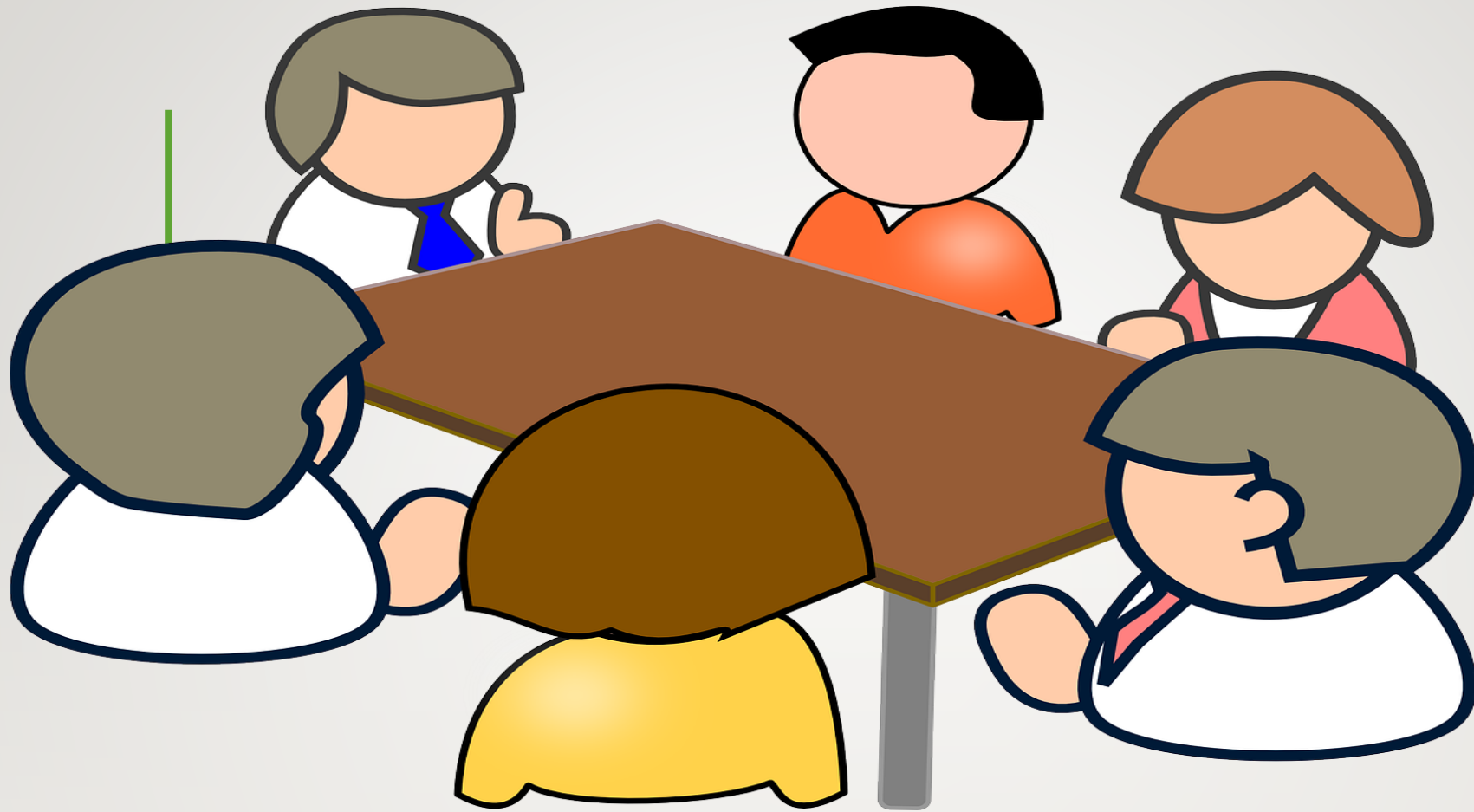
13.10.2024

DRAJ-palkintotuomarikurssin jälkeen...

Hyväksytyt DRAJ-palkintotuomarikurssin suorituksen jälkeen tapahtumain kulku on seuraava:

- Tuomarikokelas suorittaa vähintään kahta koetta koskevan ja kahden eri ryhmätuomarin johdolla suoritetun käytännön harjoittelun. Harjoittelu hyväksytään, kun kaikki arvosteltavat ominaisuudet voidaan arvostella. Harjoittelusta on sovittava etukäteen asianomaisen ylituomarin kanssa.
- Yksi hyväksyttävistä harjoiteluista voidaan suorittaa harjoittelijan omalle koiralle henkilön toimiessa samalla koiranohjaajana.
- Tuomarikokelas voidaan siirtää kokeen aikana toiseen maastoon täydentämään ne arvostelukohdat, joita hän ei ole voinut täyttää sijoitetussa maastossa.
- Harjoittelu voidaan myös hyväksyä, mikäli ajotapahtumaan liittyviä arvostelukohtia ei voida sääntöjen ja ohjeiden rajoitusten mukaisesti täyttää varsinaiseen arvosteluun, mutta ajo on kuitenkin kokeen aikana hyväksytysti tapahtunut ja ryhmätuomari on todennut sen riittävän harjoittelijan arvosteltavaksi harjoittelun hyväksyttävään suorittamiseen. Tällöin harjoittelijan tulee arvostella myös nämä arvostelukohdat, vaikka varsinaiset tuomarit eivät näin tee.

Vapaa keskustelu...

63

Kiitokset mukana
olemisesta ja aktiivisesta
osallistumisesta dreeverien
ajokokeiden
palkintotuomarikurssille!

Palkintotuomarien peruskoulutus

Suomen Dreeverijärjestö ry